

การวิเคราะห์ภาวะการดำเนินงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี รุ่นปีการศึกษา 2556

1. หลักการและเหตุผล

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษามีภารกิจที่สำคัญ คือ การผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ซึ่งมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจในด้านการจัดการศึกษา และได้มีความพยายามที่จะเป็นแหล่งผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพของประเทศและอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง รวมทั้งเป็นแหล่งสร้างสมและพัฒนาองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ ควบคู่กันไปกับการนำองค์ความรู้ในมหาวิทยาลัยออกไปสู่การประยุกต์ใช้ในสังคมและภาคอุตสาหกรรมของประเทศ ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมามหาวิทยาลัยได้ผลิตบัณฑิตและมหาบัณฑิตแล้ว 11 รุ่น ซึ่งรวมถึงรุ่นปีการศึกษา 2556 ที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2558 โดยมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ จำนวนทั้งสิ้น 1,856 คน

ในขณะเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาได้ร่วมกันสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตเป็นประจำทุกปี โดยสถาบันอุดมศึกษาได้ร่วมดำเนินการในการรวบรวมและสำรวจข้อมูล โดยให้บัณฑิตตอบแบบสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิต ผ่านระบบออนไลน์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งเป็นระบบที่ให้บริการในลักษณะ ก ข ฃ ฅ ๖ ๗ ๘ ๙ e-Services เพื่อเป็นการสนับสนุนการใช้ประโยชน์ร่วมกันในด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการหางานทำของบัณฑิตและความต้องการด้านแรงงาน สำหรับผู้ประกอบการ ของกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน (ระบบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต, 2557)

อย่างไรก็ตาม จากการที่มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มีผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มมากขึ้นทุกปี เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ ส่วนนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จึงทำการศึกษาภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาศักยภาพของการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ตลอดจนวางแผนการผลิตบัณฑิต ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในสถานการณ์ปัจจุบันต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาสถานภาพการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งระดับปริญญาตรี
ภาคปกติ รุ่นปีการศึกษา 2556

2.2 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ความพึงพอใจต่องาน รวมถึง
การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

2.3 เพื่อศึกษาสาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการหางาน
ทำของผู้สำเร็จการศึกษา

2.4 เพื่อศึกษาสถานภาพการศึกษาต่อของผู้สำเร็จการศึกษา

3. วิธีการศึกษา

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสำรวจข้อมูลภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จ
การศึกษา ได้ทำการสำรวจข้อมูลกับกลุ่มประชากร ซึ่งได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาค
ปกติ ประจำปีการศึกษา 2556 จาก 9 สำนักวิชา จำนวน 1,856 คน โดยหลังจากสำรวจข้อมูล
พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1,659 คน คิดเป็นร้อยละ 89.4 ของผู้สำเร็จการศึกษาภาค
ปกติทั้งหมด

สำนักวิชา	ผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้ตอบแบบสอบถาม
การจัดการ	448	388 (93.0)
ศิลปศาสตร์	383	338 (88.3)
นิติศาสตร์	288	274 (95.1)
วิทยาศาสตร์	73	70 (95.9)
เทคโนโลยีสารสนเทศ	180	148 (82.2)
วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง	104	96 (92.3)
อุตสาหกรรมเกษตร	36	34 (94.4)
พยาบาลศาสตร์	94	93 (98.9)
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	250	218 (87.2)
รวม	1,856	1,659 (89.4)

3.2 เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาคือ แบบสอบถามภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา
ระดับปริญญาตรี รุ่นปีการศึกษา 2556 โดยรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ จากการสำรวจผ่าน
ระบบออนไลน์ของ สกอ. และจากการเก็บข้อมูลภาคสนามในวันลงทะเบียนข้อรับพระราชทาน
ปริญญาบัตร โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลระหว่าง 1 พฤศจิกายน 2557 – 3 กุมภาพันธ์
2558

3.3 สถิติในการวิเคราะห์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพการทำงาน และการศึกษาต่อ

4. ผลการศึกษา

4.1 สถานภาพการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

จากผู้สำเร็จการศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 1,659 คน เป็นผู้มีงานทำแล้ว/ทำงานและศึกษาต่อ จำนวน 1,031 คน (ร้อยละ 62.1) ผู้ที่ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 396 คน (ร้อยละ 23.9) และเป็นผู้กำลังศึกษาต่อ จำนวน 232 คน (ร้อยละ 14.0)

หากพิจารณาเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาหลักสูตร (ไม่รวมผู้สำเร็จการศึกษาในภาคฤดูร้อน) พบว่าเป็นผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 1,530 เป็นผู้มีงานทำแล้ว/ทำงานและศึกษาต่อ จำนวน 1,031 คน (ร้อยละ 67.4) ผู้ที่ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 267 คน (ร้อยละ 17.4) และเป็นผู้กำลังศึกษาต่อ จำนวน 232 คน (ร้อยละ 15.2)

ตารางที่ 1 สถานภาพการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสำนักวิชา

สำนักวิชา	ทำงานแล้ว/ ทำงานและกำลังศึกษา ต่อ	กำลังศึกษาต่อ	ยังไม่ได้ทำงาน	ผู้สำเร็จ การศึกษา ภาค ฤดูร้อน
การจัดการ	257 (66.3)	28 (7.2)	103 (26.5)	36
ศิลปศาสตร์	237 (70.1)	33 (9.8)	68 (20.1)	26
นิติศาสตร์	84 (30.6)	116 (42.4)	74 (27.0)	30
วิทยาศาสตร์	41 (58.6)	14 (20.0)	15 (21.4)	3
เทคโนโลยีสารสนเทศ	105 (70.9)	4 (2.7)	39 (26.4)	11
วิทยาศาสตร์ เครื่องสำอาง	63 (65.6)	10 (10.4)	23 (24.0)	2
อุตสาหกรรมเกษตร	22 (64.8)	6 (17.6)	6 (17.6)	1
พยาบาลศาสตร์	91 (97.8)	1 (1.1)	1 (1.1)	-
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	131 (60.1)	20 (9.2)	67 (30.7)	20
รวม	1,031 (62.1)	232 (14.0)	396 (23.9)	129

4.2 ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ทำงานแล้ว/ทำงานและกำลังศึกษาต่อ

4.2.1 ประเภทหน่วยงานที่ทำ

ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในองค์กรเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.0 รองลงมาได้แก่ หน่วยงานภาครัฐและประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 15.4 และ 8.9 ตามลำดับ

กรณีขององค์กรเอกชน ผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.7 กรณีหน่วยงานภาครัฐผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์มีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.9 และกรณีการประกอบอาชีพอิสระผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอางมีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.0

ตารางที่ 2 ประเภทหน่วยงานที่ทำของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสำนักวิชา

สำนักวิชา	องค์กรเอกชน	หน่วยงานภาครัฐ	อาชีพอิสระ	อื่น ๆ
การจัดการ	204 (79.4)	13 (5.1)	26 (10.0)	14 (5.5)
ศิลปศาสตร์	174 (73.4)	24 (10.1)	19 (8.0)	20 (8.5)
นิติศาสตร์	52 (61.8)	19 (22.6)	9 (10.7)	4 (4.9)
วิทยาศาสตร์	29 (70.7)	7 (17.1)	4 (9.8)	1 (2.4)
เทคโนโลยีสารสนเทศ	89 (84.7)	2 (1.9)	12 (11.4)	2 (2.0)
วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง	44 (69.9)	4 (6.3)	12 (19.0)	3 (4.8)
อุตสาหกรรมเกษตร	18 (81.9)	3 (13.6)	-	1 (4.5)
พยาบาลศาสตร์	41 (45.1)	50 (54.9)	-	-
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	81 (61.9)	37 (28.2)	10 (7.6)	3 (2.3)
รวม	732 (71.0)	159 (15.4)	92 (8.9)	48 (4.7)

4.2.2 ความรู้ความสามารถที่ช่วยให้ได้งานทำ

ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าความรู้ความสามารถในด้านภาษาต่างประเทศมีส่วนช่วยให้ได้งานทำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.4 รองลงมาได้แก่ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ กิจกรรมนอกห้องเรียน และความรู้เฉพาะสาขาวิชา คิดเป็นร้อยละ 16.3, 9.4 และ 8.7 ตามลำดับ

โดยความรู้ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ ผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาศิลปศาสตร์มีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.4 ด้านคอมพิวเตอร์ผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศมีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.4 และด้านความรู้เฉพาะสาขาวิชาผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์มีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.4

ตารางที่ 3 ความรู้ความสามารถที่ช่วยให้ได้งานทำ จำแนกตามสำนักวิชา

สำนักวิชา	ภาษา		คอมพิวเตอร์		ความรู้เฉพาะสาขาวิชา		กิจกรรมนอกห้องเรียน		ไม่ระบุ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดการ	189	(73.5)	32	(12.5)	12	(4.7)	23	(8.9)	1	(0.4)
ศิลปศาสตร์	219	(92.4)	7	(3.0)	-	-	11	(4.6)	-	-
นิติศาสตร์	36	(42.8)	20	(23.8)	12	(14.3)	16	(19.1)	-	-
วิทยาศาสตร์	25	(61.1)	6	(14.6)	6	(14.6)	4	(9.7)	-	-
เทคโนโลยีสารสนเทศ	23	(21.9)	73	(69.4)	2	(1.9)	7	(6.8)	-	-
วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง	38	(60.3)	8	(12.7)	9	(14.3)	7	(11.1)	1	(1.6)
อุตสาหกรรมเกษตร	17	(77.3)	3	(13.6)	2	(9.1)	-	-	-	-
พยาบาลศาสตร์	50	(54.9)	5	(5.5)	24	(26.4)	12	(13.2)	-	-
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	77	(58.7)	14	(10.7)	23	(17.6)	17	(13.0)	-	-
รวม	674	(65.4)	168	(16.3)	90	(8.7)	97	(9.4)	2	(0.2)

4.2.3 อัตราเงินเดือนที่ได้รับ

จากข้อมูลด้านอัตราเงินเดือนที่ได้รับ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับเงินเดือนเฉลี่ยเท่ากับ 16,700 บาท โดยผู้สำเร็จการศึกษาสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์มีอัตราเงินเดือนเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 26,600 บาท

ตารางที่ 4 อัตราเงินเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสำนักวิชา

สำนักวิชา	เงินเดือนสูงสุด	เงินเดือนต่ำสุด	เงินเดือนเฉลี่ย
การจัดการ	29,000	6,000	16,200
ศิลปศาสตร์	56,000	6,000	16,800
นิติศาสตร์	20,000	6,900	13,300
วิทยาศาสตร์	50,000	8,000	14,100
เทคโนโลยีสารสนเทศ	30,000	6,000	18,000
วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง	30,000	9,000	15,900
อุตสาหกรรมเกษตร	20,000	7,500	14,300
พยาบาลศาสตร์	40,000	13,440	26,600
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	50,000	7,200	15,300
เงินเดือนเฉลี่ย	56,000	6,000	16,700

หมายเหตุ ข้อมูลอัตราเงินเดือนไม่รวมผู้ประกอบอาชีพอิสระ

4.2.4 ระยะเวลาการได้งานทำ

ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ได้งานทำระหว่าง 1-6 เดือนหลังจากสำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 61.0 โดยผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาอุตสาหกรรมเกษตรมีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.4

ผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำทันทีที่สำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 32.3 โดยผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์มีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.4

ผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำระหว่าง 7 - 12 เดือน คิดเป็นร้อยละ 4.7 โดยผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชานิติศาสตร์มีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.4

ทั้งนี้ผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำระหว่างศึกษาคิดเป็นร้อยละ 1.3 โดยผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาการจัดการมีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.1

เมื่อรวมผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำภายในระยะเวลา 1 ปีตามตัวบ่งชี้ของการประเมินคุณภาพ พบว่า มีผู้สำเร็จการศึกษาได้งานทำภายในระยะเวลา 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 99.3

ตารางที่ 5 ระยะเวลาการได้งานทำ จำแนกตามสำนักวิชา

สำนักวิชา	ได้งานทันที	1 - 6 เดือน	7 - 12 เดือน	มากกว่า 1 ปี	ได้งานระหว่างศึกษา
การจัดการ	66 (25.7)	167 (65.0)	15 (5.8)	1 (0.4)	8 (3.1)
ศิลปศาสตร์*	71 (30.1)	154 (65.2)	7 (3.0)	1 (0.8)	3 (1.3)
นิติศาสตร์	18 (21.4)	58 (69.0)	7 (8.4)	1 (1.2)	-
วิทยาศาสตร์	10 (24.4)	27 (65.9)	3 (7.3)	1 (2.4)	-
เทคโนโลยีสารสนเทศ	46 (43.8)	52 (49.5)	3 (2.9)	2 (1.9)	2 (1.9)
วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง	25 (39.6)	34 (54.0)	3 (4.8)	-	1 (1.6)
อุตสาหกรรมเกษตร	2 (9.1)	19 (86.4)	1 (4.5)	-	-
พยาบาลศาสตร์	65 (71.4)	23 (25.3)	2 (2.2)	1 (1.1)	-
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	30 (22.9)	94 (71.8)	7 (5.3)	-	-
รวม	333 (32.3)	628 (61.0)	48 (4.7)	7 (0.7)	14 (1.3)

หมายเหตุ สำนักวิชาศิลปศาสตร์ไม่รวมผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่ระบุระยะเวลาการได้งานทำจำนวน 1 คน

4.2.5 การได้งานทำตรงสาขาและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการ

ทำงาน

ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานตรงตามสาขาวิชาที่เรียน คิดเป็นร้อยละ 66.4 โดยผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์มีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.0

ผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานไม่ตรงตามสาขาวิชาคิดเป็นร้อยละ 33.6 โดยผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาอุตสาหกรรมเกษตรมีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.2

ตารางที่ 6 การได้งานทำตรงสาขา จำแนกตามสำนักวิชา

สำนักวิชา	ตรงสาขา		ไม่ตรงสาขา	
การจัดการ	172	(66.9)	85	(33.1)
ศิลปศาสตร์	150	(63.3)	87	(36.7)
นิติศาสตร์	36	(42.9)	48	(57.1)
วิทยาศาสตร์	18	(43.9)	23	(56.1)
เทคโนโลยีสารสนเทศ	85	(81.0)	20	(19.0)
วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง	34	(54.0)	29	(46.0)
อุตสาหกรรมเกษตร	7	(31.8)	15	(68.2)
พยาบาลศาสตร์	91	(100.0)	-	
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	92	(70.2)	39	(29.8)
รวม	985	(66.4)	346	(33.6)

เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานตรงตามสาขาวิชาที่เรียน จำนวน 685 คน จำแนกตามการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงานในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.1 โดยผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์มีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.6

ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.8 โดยผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาอุตสาหกรรมเกษตรมีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.1

รวมผู้สำเร็จการศึกษาที่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงานในระดับมากถึงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.9

ตารางที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้ในการทำงาน จำแนกตามสำนักวิชา

สำนักวิชา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย-น้อยที่สุด
การจัดการ	50 (29.1)	67 (39.0)	52 (30.2)	3 (1.7)
ศิลปศาสตร์	50 (33.3)	73 (48.7)	25 (16.7)	2 (1.3)
นิติศาสตร์	9 (25.0)	16 (44.4)	9 (25.0)	2 (5.6)
วิทยาศาสตร์	5 (27.8)	9 (50.0)	4 (22.2)	-
เทคโนโลยีสารสนเทศ	11 (12.9)	33 (38.8)	39 (45.9)	2 (2.4)
วิทยาศาสตร์	8 (23.5)	18 (53.0)	7 (20.6)	1 (2.9)
เครื่องสำอาง				
อุตสาหกรรมเกษตร	3 (42.9)	4 (57.1)	-	-
พยาบาลศาสตร์	67 (73.6)	23 (25.3)	1 (1.1)	-
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	24 (26.1)	43 (46.7)	23 (25.0)	2 (2.2)
รวม	227 (33.1)	286 (41.8)	160 (23.4)	12 (1.7)

4.3 ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ยังไม่ได้ทำงาน

4.3.1 ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ยังไม่ได้ทำงานทั้งหมด

รวมภาคการศึกษาฤดูร้อน

จากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 396 คน (รวมผู้สำเร็จการศึกษาที่จบภาคการศึกษาฤดูร้อน จำนวน 129 คน) พบว่า สาเหตุสำคัญที่ยังไม่ได้ทำงาน คือ รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 40.2 รองลงมาได้แก่ ยังไม่ประสงค์ทำงาน และหางานทำไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 32.1 และ 14.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน จำแนกตามสำนักวิชา

สำนักวิชา	ยังไม่ประสงค์ทำงาน		รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน		หางานทำไม่ได้		เพิ่งลาออก		เตรียมตัวศึกษาต่อ		อื่น ๆ/ไม่ระบุ	
	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)
การจัดการ	35	(34.0)	45	(43.7)	8	(7.8)	3	(2.9)	6	(5.8)	6	(5.8)
ศิลปศาสตร์	27	(39.7)	21	(30.9)	7	(10.3)	3	(4.4)	4	(5.9)	6	(8.8)
นิติศาสตร์	20	(27.0)	28	(37.9)	18	(24.3)	-	-	6	(8.1)	2	(2.7)
วิทยาศาสตร์	1	(6.7)	8	(53.3)	4	(26.6)	-	-	-	-	2	(13.4)
เทคโนโลยีสารสนเทศ	14	(35.9)	14	(35.9)	3	(7.7)	1	(2.6)	3	(7.7)	4	(10.2)
วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง	10	(43.5)	8	(34.8)	2	(8.7)	-	-	2	(8.7)	1	(4.3)
อุตสาหกรรมเกษตร	-	-	6	(100.0)	-	-	-	-	-	-	-	-
พยาบาลศาสตร์	1	(100.0)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	19	(28.3)	29	(43.3)	15	(22.4)	1	(1.5)	3	(4.5)	-	-
รวม	127	(32.1)	159	(40.2)	57	(14.3)	8	(2.0)	24	(6.1)	21	(5.3)

เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานทำไม่ได้ จำนวน 57 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากสำนักวิชานิติศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมาได้แก่ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และสำนักวิชาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 26.3 และ 14.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ผู้ที่ทำงานทำไม่ได้ จำแนกตามสำนักวิชา

สำนักวิชา	จำนวน (ร้อยละ)
การจัดการ	8 (14.0)
ศิลปศาสตร์	7 (12.3)
นิติศาสตร์	18 (31.6)
เทคโนโลยีสารสนเทศ	3 (5.3)
วิทยาศาสตร์	4 (7.0)
วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง	2 (3.5)
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	15 (26.3)
รวม	57 (100)

โดยจากการสำรวจปัญหาในการทำงานทำไม่ได้ พบว่า ส่วนใหญ่หางานถูกใจไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมาได้แก่ สอบเข้าทำงานไม่ได้ และไม่ทราบแหล่งงาน คิดเป็นร้อยละ 21.0 และ 12.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ปัญหาของผู้ที่ทำงานทำไม่ได้

ปัญหา	จำนวน (ร้อยละ)
หางานที่ถูกใจไม่ได้	18 (31.6)
สอบเข้าทำงานไม่ได้	12 (21.0)
ไม่ทราบแหล่งงาน	7 (12.3)
หน่วยงานไม่ต้องการ	5 (8.8)
เงินเดือนน้อย	1 (1.8)
ขาดคนสนับสนุน	2 (3.5)
ไม่มีปัญหา	12 (21.0)
รวม	57 (100.0)

4.3.2 ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ยังไม่ได้ทำงาน *ไม่รวม*

ผู้สำเร็จการศึกษาตามภาคการศึกษาดูร้อน

จากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 267 คน (ไม่รวมผู้สำเร็จการศึกษาที่จบภาคการศึกษาดูร้อน 129 คน) พบว่า สาเหตุสำคัญที่ยังไม่ได้ทำงาน คือ รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 38.2 รองลงมาได้แก่ ยังไม่ประสงค์ทำงาน และหางานทำไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 31.8 และ 16.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน จำแนกตามสำนักวิชา

สำนักวิชา	ยังไม่ประสงค์ทำงาน		รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน		หางานทำไม่ได้		เพิ่งลาออก		เตรียมตัวศึกษาต่อ		อื่นๆ/ไม่ระบุ	
การจัดการ	23	(34.3)	24	(35.8)	7	(10.4)	2	(3.0)	6	(9.0)	5	(7.5)
ศิลปศาสตร์	16	(38.1)	15	(35.7)	3	(7.1)	2	(4.8)	3	(7.1)	3	(7.2)
นิติศาสตร์	11	(25.0)	18	(40.9)	12	(27.3)	-	-	1	(2.3)	2	(4.5)
วิทยาศาสตร์	1	(8.3)	6	(50.0)	4	(33.3)	-	-	-	-	1	(8.4)
เทคโนโลยีสารสนเทศ	11	(39.3)	8	(28.6)	3	(10.7)	-	-	2	(7.1)	4	(14.3)
วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง	10	(47.6)	6	(28.6)	2	(9.5)	-	-	2	(9.5)	1	(4.8)
อุตสาหกรรมเกษตร	-	-	5	(100.0)	-	-	-	-	-	-	-	-
พยาบาลศาสตร์	1	(100.0)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	12	(25.5)	20	(42.6)	13	(27.7)	1	(2.1)	1	(2.1)	-	-
รวม	85	(31.8)	102	(38.2)	44	(16.5)	5	(1.9)	15	(5.6)	16	(6.0)

เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานทำไม่ได้ พบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 29.5 รองลงมาได้แก่ สำนักวิชานิติศาสตร์ และสำนักวิชาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 27.4 และ 15.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ผู้ที่ทำงานทำไม่ได้ จำแนกตามสำนักวิชา

สำนักวิชา	จำนวน (ร้อยละ)
การจัดการ	7 (15.9)
ศิลปศาสตร์	3 (6.8)
นิติศาสตร์	12 (27.4)
เทคโนโลยีสารสนเทศ	3 (6.8)
วิทยาศาสตร์	4 (9.1)
วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง	2 (4.5)
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	13 (29.5)
รวม	44 (100)

จากการสำรวจปัญหาในการทำงานทำไม่ได้ พบว่า ส่วนใหญ่หางานถูกใจไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 27.3 รองลงมาได้แก่ สอบเข้าทำงานไม่ได้ และไม่ทราบแหล่งงาน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และ 11.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ปัญหาของผู้ที่ทำงานทำไม่ได้

ปัญหา	จำนวน (ร้อยละ)
หางานที่ถูกใจไม่ได้	12 (27.3)
สอบเข้าทำงานไม่ได้	9 (20.5)
ไม่ทราบแหล่งงาน	5 (11.4)
หน่วยงานไม่ต้องการ	4 (9.0)
เงินเดือนน้อย	1 (2.3)
ขาดคนสนับสนุน	2 (4.5)
ไม่มีปัญหา	11 (25.0)
รวม	44 (100.0)

4.4 ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาต่อ

จากข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาที่กำลังศึกษาต่อ จำนวน 278 คน พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาต่อในสาขาวิชาเดิม คิดเป็นร้อยละ 59.4 โดยผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาอุตสาหกรรมเกษตรมีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.0 รองลงมาได้แก่ สำนักวิชานิติศาสตร์ และสำนักวิชาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 73.8 และ 62.5 ตามลำดับ

ผู้สำเร็จการศึกษาที่ศึกษาต่อในสาขาวิชาใหม่ คิดเป็นร้อยละ 40.6 โดยผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอางมีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.7 รองลงมาได้แก่ สำนักวิชาศิลปศาสตร์ และสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 69.2 และ 68.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 สาขาวิชาที่ศึกษาต่อ จำแนกตามสำนักวิชา

สำนักวิชา	สาขาวิชาเดิม		สาขาวิชาใหม่	
การจัดการ	20	(62.5)	12	(37.5)
ศิลปศาสตร์	12	(30.8)	27	(69.2)
นิติศาสตร์	104	(73.8)	37	(26.2)
วิทยาศาสตร์	9	(52.9)	8	(47.1)
เทคโนโลยีสารสนเทศ	3	(50.0)	3	(50.0)
วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง	3	(27.3)	8	(72.7)
อุตสาหกรรมเกษตร	6	(100.0)	-	
พยาบาลศาสตร์*	-		1	(100.0)
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	8	(32.0)	17	(68.0)
รวม	165	(59.4)	113	(40.6)

*เนื่องจากสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์มีผู้ศึกษาต่อเพียง 1 คน จึงไม่นำมาเปรียบเทียบผลกับสำนักวิชาอื่น

5. สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี รุ่นปีการศึกษา 2556 ซึ่งประชากรที่ใช้ในการสำรวจข้อมูล คือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ ประจำปีการศึกษา 2556 จาก 9 สำนักวิชา จำนวน 1,856 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1,659 คน คิดเป็นร้อยละ 89.4 ของผู้สำเร็จการศึกษาภาคปกติทั้งหมด โดยผลการศึกษารูปได้ดังนี้

5.1.1 สถานภาพการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

จากผู้สำเร็จการศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 1,659 คน (รวมผู้สำเร็จการศึกษาภาคฤดูร้อน) เป็นผู้มีงานทำ/ทำงานและศึกษาต่อ/ศึกษาต่อร้อยละ 76.1 และเป็นผู้ที่ยังไม่ได้ทำงานร้อยละ 23.9 หากพิจารณาเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระยะเวลาหลักสูตร (ไม่รวมผู้สำเร็จการศึกษาในภาคฤดูร้อน) พบว่าเป็นผู้มีงานทำ/ทำงานและศึกษาต่อ/ศึกษาต่อร้อยละ 82.5 และเป็นผู้ที่ยังไม่ได้ทำงานร้อยละ 17.5

5.1.2 ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานแล้ว/ทำงานและกำลังศึกษาต่อ

1) ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในองค์กรเอกชน โดยสำนักวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศมีสัดส่วนมากที่สุด กรณีการประกอบอาชีพในหน่วยงานภาครัฐ ผู้สำเร็จการศึกษาสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์มีสัดส่วนมากที่สุด โดยทั้งผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ต่างให้ความเห็นว่าความรู้เฉพาะสาขาวิชามีส่วนช่วยในการทำงานมากที่สุด กรณีการประกอบอาชีพอิสระ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอางมีสัดส่วนมากที่สุด และให้ความเห็นว่าความรู้ด้านภาษาต่างประเทศมีส่วนช่วยในการทำงานได้มากที่สุด

2) อัตราเงินเดือนที่ได้รับ พบว่า เงินเดือนเฉลี่ยของผู้สำเร็จการศึกษาได้รับคือ 16,700 บาท ซึ่งสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2555 (16,145)

3) เมื่อพิจารณาอัตราเงินเดือนเฉลี่ยสูงสุดของผู้สำเร็จการศึกษาทุกสำนักวิชา พบว่า เป็นผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพในองค์กรเอกชนทั้งหมด และเมื่อเปรียบเทียบอัตราเงินเดือนเฉลี่ยระหว่างประเภทหน่วยงานต่างให้ผลการศึกษาที่สอดคล้องกัน คือ องค์กรเอกชนมีค่าเฉลี่ยเงินเดือนสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ยเงินเดือนองค์กรเอกชนเท่ากับ 17,100 บาท ค่าเฉลี่ยเงินเดือนหน่วยงานภาครัฐเท่ากับ 16,700 บาท)

4) ระยะเวลาในการได้งานทำ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ได้งานทำภายใน 1 ปีคิดเป็นร้อยละ 99.3 โดยสำนักวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง สำนักวิชาอุตสาหกรรมเกษตร และสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพได้งานทำภายใน 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 100

5) การได้งานทำตรงสาขาวิชา พบว่า สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ได้งานทำตรงสาขาวิชาร้อยละ 100 โดยผู้สำเร็จการศึกษาร้อยละ 98.9 สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ในระดับมาก-มากที่สุด

5.1.3 ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังไม่ได้ทำงาน

1) จากการสำรวจผู้ตอบแบบสอบถาม มีผู้สำเร็จการศึกษาที่ยังไม่ได้ทำงานจำนวน 396 ในจำนวนนี้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในภาคฤดูร้อน จำนวน 129 คน ซึ่งมีระยะเวลาในการหางานทำ 6 เดือนนับจากวันสำเร็จการศึกษาถึงวันที่สำรวจข้อมูล)

2) สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน ยังไม่ประสงค์ทำงาน และหางานทำไม่ได้ตามลำดับ

3) ผู้สำเร็จการศึกษาที่หางานทำไม่ได้จำนวน 44 คน (ไม่รวมผู้สำเร็จการศึกษาภาคฤดูร้อน 13 คน) พบว่า สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.5 รองลงมาคือ สำนักวิชานิติศาสตร์ และสำนักวิชาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 27.4 และ 15.9 ตามลำดับ

4) ปัญหาของผู้ที่หางานทำไม่ได้ พบว่า ส่วนใหญ่หางานถูกใจไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 27.3 รองลงมาคือ สอบเข้าทำงานไม่ได้ และไม่ทราบแหล่งงาน คิดเป็นร้อยละ 20.5 และ 11.4 ตามลำดับ

5.1.4 ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาที่กำลังศึกษาต่อ

ผู้สำเร็จการศึกษาต่อจำนวน 278 คน ส่วนใหญ่ศึกษาต่อในสาขาวิชาเดิม คิดเป็นร้อยละ 59.4 โดยเป็นผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาอุตสาหกรรมเกษตรมากที่สุด ขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาของสำนักวิชาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอางเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาใหม่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.7

5.1 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าความรู้เฉพาะทางมีส่วนสำคัญในการช่วยให้ได้งานทำ ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรพิจารณาเพิ่มการสอนและสอบวิชาชีพนอกสาขาวิชาที่มีความพร้อม เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสการได้งานทำของผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

5.2.2 มหาวิทยาลัยควรพิจารณาเนื้อหาหลักสูตร รวมถึงกระบวนการถ่ายทอดเนื้อหารายวิชาแก่นักศึกษา และเพิ่มการฝึกปฏิบัติจริงที่จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้จริง

5.2.3 ผลการสำรวจความรู้ความสามารถที่ช่วยให้ได้งานทำ พบว่า ภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์ และความรู้เฉพาะสาขาวิชา มีส่วนช่วยให้ได้งานทำ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเรื่องการสอบ exit-exam ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรเพิ่มความเข้มข้นของการสอบให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความได้เปรียบในการหางานทำ

